

§ 8 Remiss av Biblioteksplan 2016-2020

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 145-646/2016

Dnr 150-477/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen "Biblioteksplan 2016-2020".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-05-23.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat förslag till biblioteksplan 2016-2020 för yttrande senast den 31 augusti 2016. Kulturnämnden har tagit fram ett förslag till en ny biblioteksplan för Stockholms stad för tiden 2016-2020. Kulturnämnden framför att Stockholm växer och bibliotekens förmåga att kunna möta det ökande behovet blir allt viktigare. Den föreslagna biblioteksplanen är ett strategiskt, övergripande dokument, som innefattar stadens bibliotek. Biblioteksplanen utgår från en vision som uttrycks på följande sätt: "Biblioteket tar människan makt över språk, fantasi och kunskap. Här är världen större". Denna vision är nedbruten på följande fyra områden vilka som ska genomsyra hela biblioteksverksamheten: språk och berättelser, litteratur, bildning och demokrati.

Äldreförvaltningen delar biblioteksplanens syn på bibliotekens viktiga roll vad gäller språk, bildning, litteratur och demokrati och ser positivt på den roll som biblioteksverksamheten planeras ha under planperioden.

Äldreförvaltningen anser vidare att äldre personer, som generellt är vana biblioteksanvändare, borde uppmärksammas mer i planen. Tillgänglighet och trygghet i biblioteken är frågor som är viktiga för äldre liksom närheten i området. Detta för att biblioteken genom sin närvaro i stadsdelsnämnderna och sin funktion som mötesplats kan bidra till en tryggare stadsmiljö.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med stöd av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi).

I detta instämmer vice ordföranden Sofia Modigh (KD) och tjänstgörande ersättaren Niklas Källberg (L) med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) och de anmäler ett gemensamt särskilt uttalande.

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (V), (S), (MP), (KD) och (L) med instämmande av ersättaryttranden från (Fi) och C) och ett eget förslag till beslut från (M).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag som stöddes av (V), (S), (MP), (KD) och (L) med instämmande av ersättaryttranden från (Fi) och (C).

Reservation från (M):

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Vi Moderaterna föreslog att äldre-nämnden beslutar att

- Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
- Att uppdra åt äldreförvaltningen att komplettera biblioteksplanen 2016-2020 enligt vad som anförs nedan:

Stadens bibliotek är mycket populära och fyller en viktig funktion för såväl unga som äldre. För att stadens bibliotek även framöver ska vara centrala i stadens kulturverksamheter och bland stockholmarna är det också viktigt att de upplevs som moderna och i takt med tiden. Det är därför positivt att staden, genom ett inkluderande arbetssätt, tagit fram en ny biblioteksplan för de kommande åren för att uppdatera verksamheterna. Vi vill dock gärna se att stadens biblioteksverksamheter även ska öka tillgängligheten genom förbättrade öppettider, tillgänglighetsanpassar fastigheterna för äldre, men också genom att bredda e-boksutlåningen. Man bör också undersöka möjligheten att utöka öppettiderna såväl morgon- som kvällstid för att fler ska kunna använda sig av verksamheterna.

Trots att det är en viktig fråga när vi diskuterar tillgängligheten till stadens bibliotek så lyser den med sin frånvaro i förslaget till ny biblioteksplan. Vi saknar även resonemang om hur Stockholms stad ska klara av att upprätthålla lag och ordning på stadens bibliotek. Under det senaste året har ett flertal av stadens bibliotekverksamheter fått stänga till följd av omfattande ordningsstörningar. Detta drabbar dessvärre vanliga stockholmare och biblioteksbesökare och försämrar tillgängligheten kraftigt. Moderaterna har länge drivit på för att staden ska kunna ta in ordningsvakter för att förebygga oroligheter och förhindra ordningsstörningar. Men ytterst handlar detta om individens ansvar för den gemensamma samhällsmiljön.”

Särskilt uttalande från (KD) och (L) med stöd av ersätтарыttrande från (C):

” Det är positivt att en ny biblioteksplan nu äntligen presenteras. För oss kristdemokrater, liberaler och centerpartister är biblioteken ryggraden i bildningssamhället.

Vi håller med om mycket av det som presenteras i den nya biblioteksplanen, inte minst delarna om det ökade behovet av digitalisering på biblioteken. Den digitala utvecklingen är något positivt som bör bejakas. Moderna bibliotek ska maximera sitt läsfrämjande uppdrag i både det digitala och fysiska rummet.

Biblioteksplanen för 2016-2020 lämnar dock en del att önska. Ordningsproblemen och bristen på trygghet är en av de största utmaningarna för Stockholms bibliotek framöver, och vi hade gärna sett att biblioteksplanen på något sätt adresserade dessa problem och kom med förslag på hur de kan lösas. Stockholms bibliotek rapporterade under första halvåret 2015 lika många incidenter av våld, hot och trakasserier som under hela 2014 enligt siffror från kulturförvaltningen. Det handlar inte om bara folk som pratar ”för högt” utan också om reella hot och brott. Lika lite som vi ska acceptera att människor blir utsatta för våld, hot och trakasserier på torget kan vi naturligtvis göra det på biblioteket. Bibliotek ska vara trygga för alla, oavsett stadsdel. Hot och våld ska aldrig accepteras och bibliotekspersonal måste känna att de får ett fullgott stöd av arbetsgivaren i detta. Det är en självklarhet.

Biblioteken ska värna yttrandefriheten. Utbudet ska inte innebära inskränkningar utifrån ideologiska, politiska eller religiösa synpunkter. Den senaste tiden har det förts många diskussioner om censurerna vara eller icke vara på biblioteken, exempel i närtid är

diskussionerna kring Tintin och Lilla Hjärtat. Censuren är bedräglig som politiskt verktyg då den gör våld på de principer som är det fria samhällets utgångspunkt, fria människors förmåga, rätt att ha fri tillgång till information och fritt uttrycka sina åsikter. Om detta skrivs ingenting i biblioteksplanen. För oss är det självklart att biblioteken finns till för att tjäna allmänheten genom fri tillgång till information – och att de ska göra det även fortsättningsvis. Kring demokrati, yttrandefrihet och åsiktsbildning hade vi därför önskat ett mer utförligt resonemang.

Likaså saknar vi en skrivning kring civilsamhällets roll i denna biblioteksplan. I en biblioteksplan värt namnet ska civilsamhället nämnas som en självklar samverkanspartner, vilket är fallet i verkligheten ute i biblioteken idag. Vi hade gärna sett ett utvecklande resonemang kring hur civilsamhällets roll i denna viktiga del av kulturpolitiken kan förstärkas.

För oss är det självklart att i en komplett biblioteksplan även värna om tillgängligheten i stadens samtliga bibliotek. Detta gäller för personer med funktionsnedsättning, för föräldrar med barnvagnar, för äldre med rullator eller i rullstol. Menar man allvar att man vill värna demokratin och stärka bibliotekens roll i detta så gäller det att inkludera samtliga medborgare genom en utmärkt tillgänglighet.

Många äldre som vistas på stadens äldreboenden har inte möjlighet att själva besöka biblioteken. Vi saknar ett inkluderande uppdrag till biblioteken att värna den uppsökande verksamheten i stadens äldreboenden. Åter en viktig aspekt av bibliotekens roll i värnandet av demokratin.”

§ 9 Remiss om motion av Ann-Katrin Åslund (L) om rätt till äldreboende

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-533/2016

Dnr 150-478/2016

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar den till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av motion av Ann-Katrin Åslund (L) om rätt till äldreboende.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-05-23.

Kommunstyrelsen har remitterat till bl.a. äldrenämnden en motion av Ann-Katrin Åslund (L) om rätt till äldreboenden för yttrande senast den 31 augusti 2016.

Motionen föreslår att stadens riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg ändras så att äldre med omfattande behov av hemtjänst ska beviljas plats på särskilt boende när den äldre så önskar och när kostnaden för de beviljade hemtjänstinsatserna överstiger kostnaden för en plats på ett boende.

Äldreförvaltningen framför att inom ramen för servicehusutredningen 2014 genomfördes en granskning av beslut under mars och april 2014 samt avkunnade domar på överklagade beslut under 2013. Av de 101 fattade besluten avslogs 56 ansökningar. I avslagsgruppen hade 10 personer inga hemtjänstinsatser och 35 personer hade hemtjänst mellan 1-49 timmar/månad.

Under 2013 fattades 791 beslut av stadens stadsdelsnämnder gällande ansökan om boende på servicehus. 339 ansökningar avslogs medan 452 bifölls. 94 domar avkunnades på överklagade beslut. 17 domar gick mot nämndens beslut. I 77 ärenden godkände förvaltningsdomstolen förvaltnings beslut. Ingen av de sökande till servicehusboende under 2013 hade 135 tim/månad eller mer dvs. ingen hade den omfattningen av hemtjänstinsatser att de översteg brytpunkten för när hemtjänst i ordinärt boende är en mera kostsam insats än särskilt boende.